

**du konsumerar
mer vatten än
vad du dricker**

Vattenpaketet moment 5

Översikt

- Tillgång till mat är en fråga om tillgång till vatten
- Fler munnar att mätta
- Vattenbrist och vattenstress
- Vatten och jordbruket
- Lösningarna:
  - Effektivare vattenanvändning
  - Minska våra "vattenfotavtryck"
  - Handel med "virtuellt vatten"
  - Slänga mindre

Tillgång till mat är en fråga om tillgång till vatten

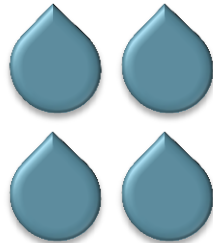

Genomsnittlig daglig vattenförbrukning för en person i Sverige

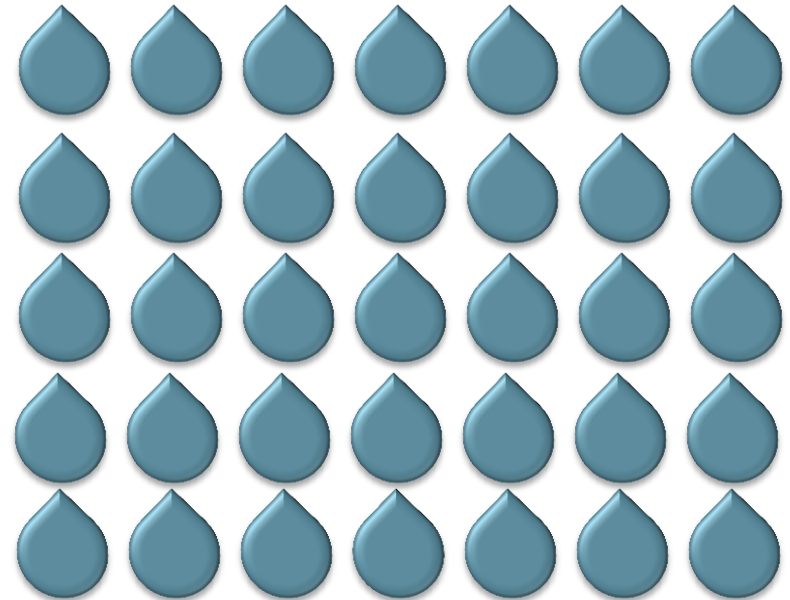
DRYCK

2–3 liter

HUSHÅLL

180 liter

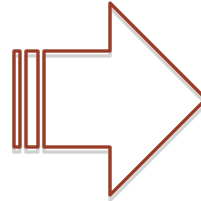
MAT, KLÄDER & PRYLAR

5 500 liter

Fler munnar att mäta

I dag lider omkring 1 miljard människor av undernäring

Snabb befolkningsökning:
+ 2 miljarder människor år 2050

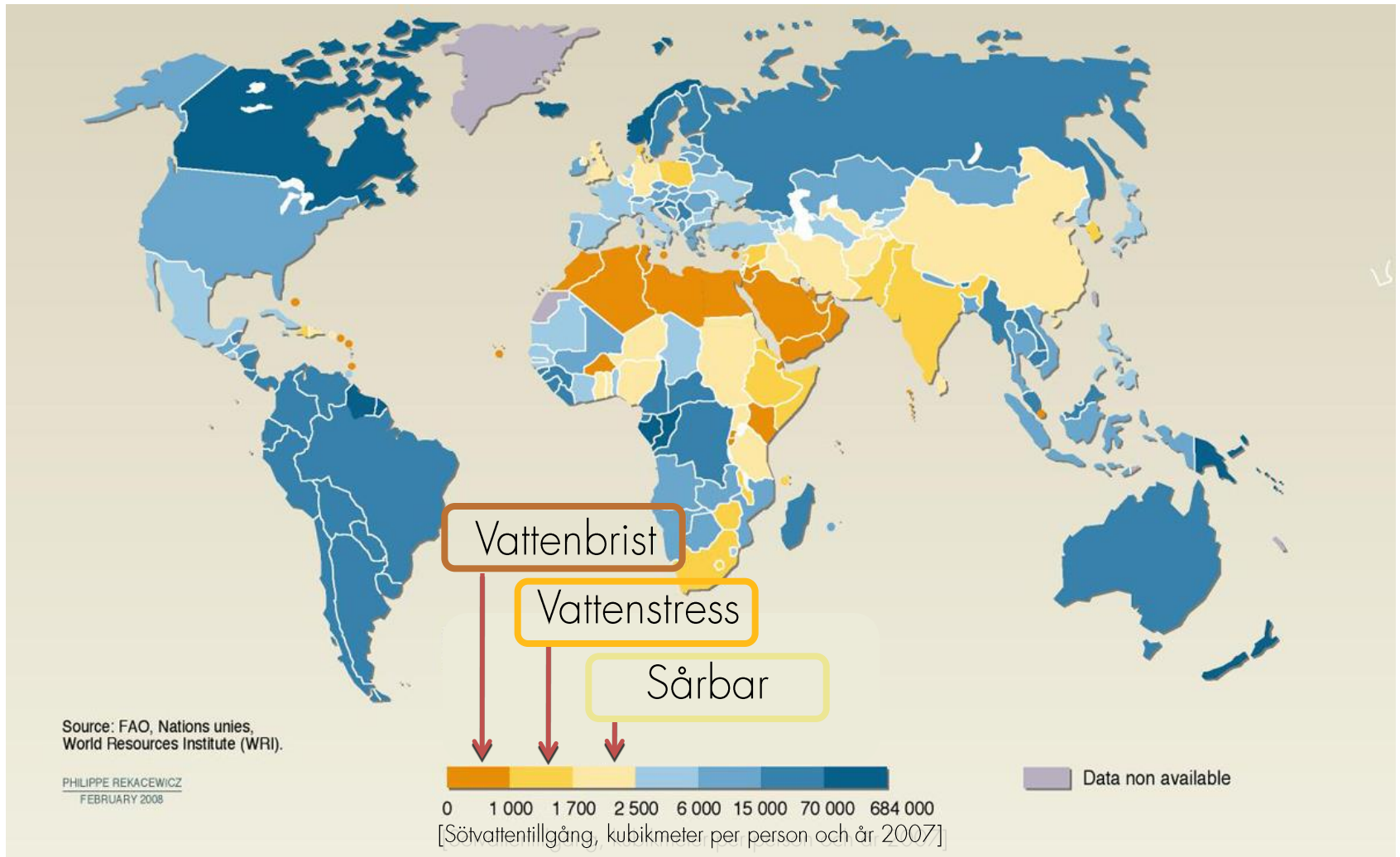
70 %
mer mat

70 %
mer vatten?

Illustration: Ida Österlund Karta: © Bruce Jones Design 2009

Vattenbrist och vattenstress

“Mått på **vattentillgång**
inom ett land eller region”

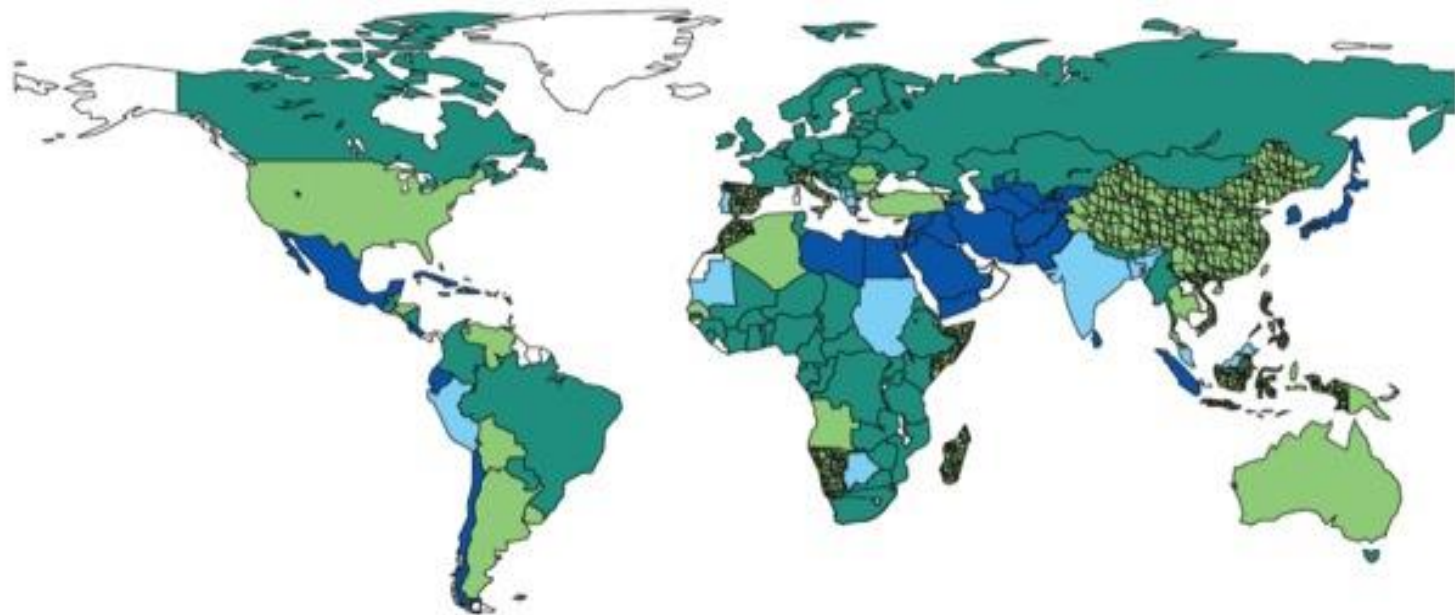
Karta: UNEP (2008)

Vattenpaketet (SHR)

Jordbruket den största vattenanvändaren

70 % av de globala sötvattenuttagen bevattnar

20 % av jordbruksmarken

■ beroende av
konstbevattning >80%

■ beroende av
konstbevattning >60%

■ ungefär samma
beroende

■ beroende av
regnbevattning >80%

■ beroende av
regnbevattning >60%

Effektivare vattenanvändning

Spridarbevattning

Stora vattenförluster
via avdunstning

Foto: Brigham Young University

Regnet

Den ultimata
vattenresursen

Foto: www.fotoakuten.se

Droppbevattning

Hög precision ger
mindre vattenförluster

Foto: Brigham Young University

Vattenfotavtryck

“Den mängd vatten som **förbrukats** vid produktion av en vara”

[ett kilo ost]

1 000
liter

[ett kilo nötkött]

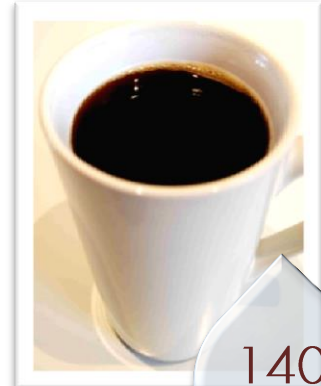
15 500
liter

[en chokladkaka 100g]

2 400
liter

[en kopp kaffe]

140
liter

[en liter läsk]

300-600
liter

[ett par jeans]

11 000
liter

[en liter mjölk]

1 000
liter

[en hamburgare 150g]

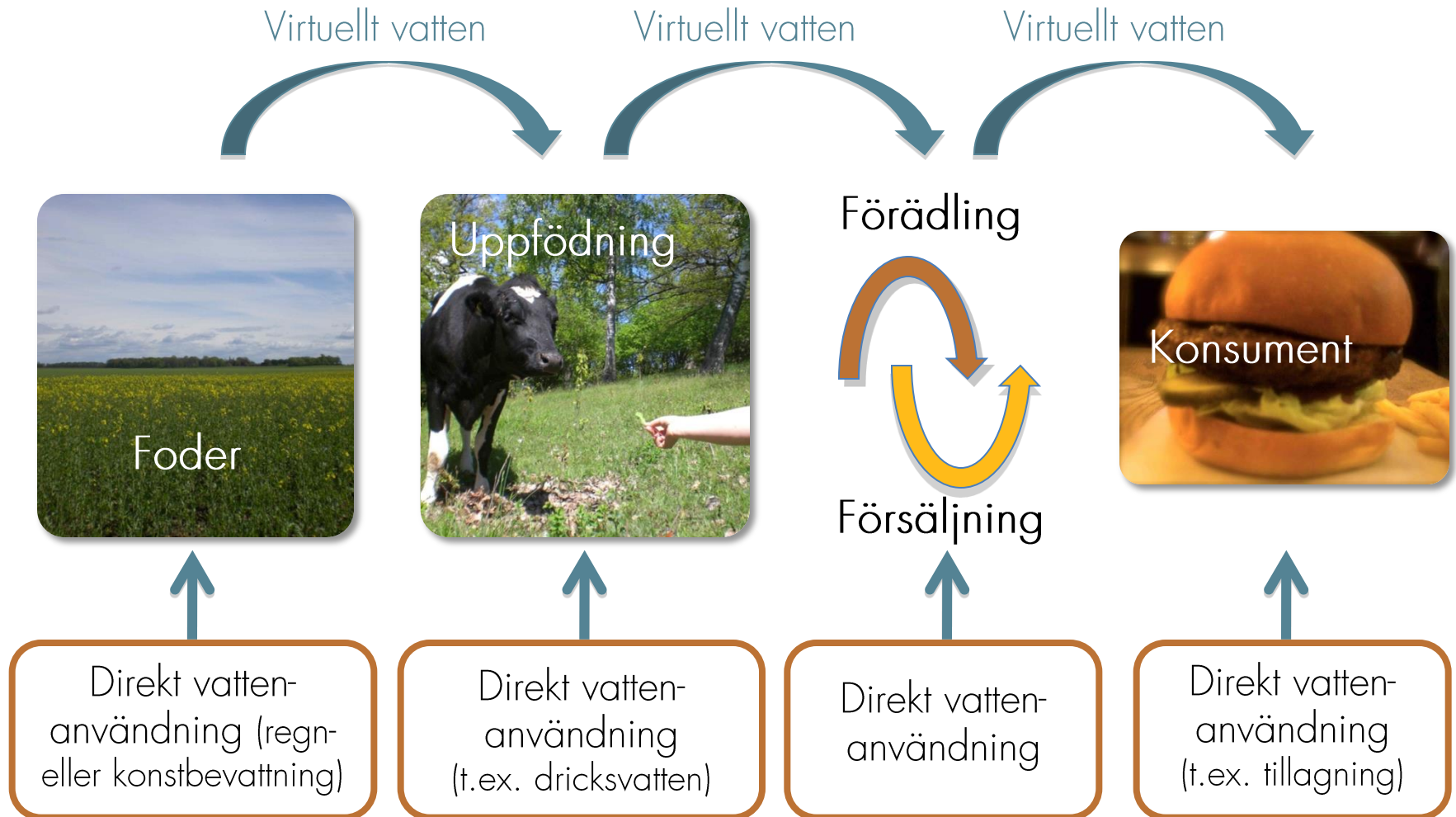

2 400
liter

Vattenfotavtryck

genom en produktionskedja

Efter Hoekstra et al. (2011) Foto: Ida Österlund

Vattenpaketet (SHR)

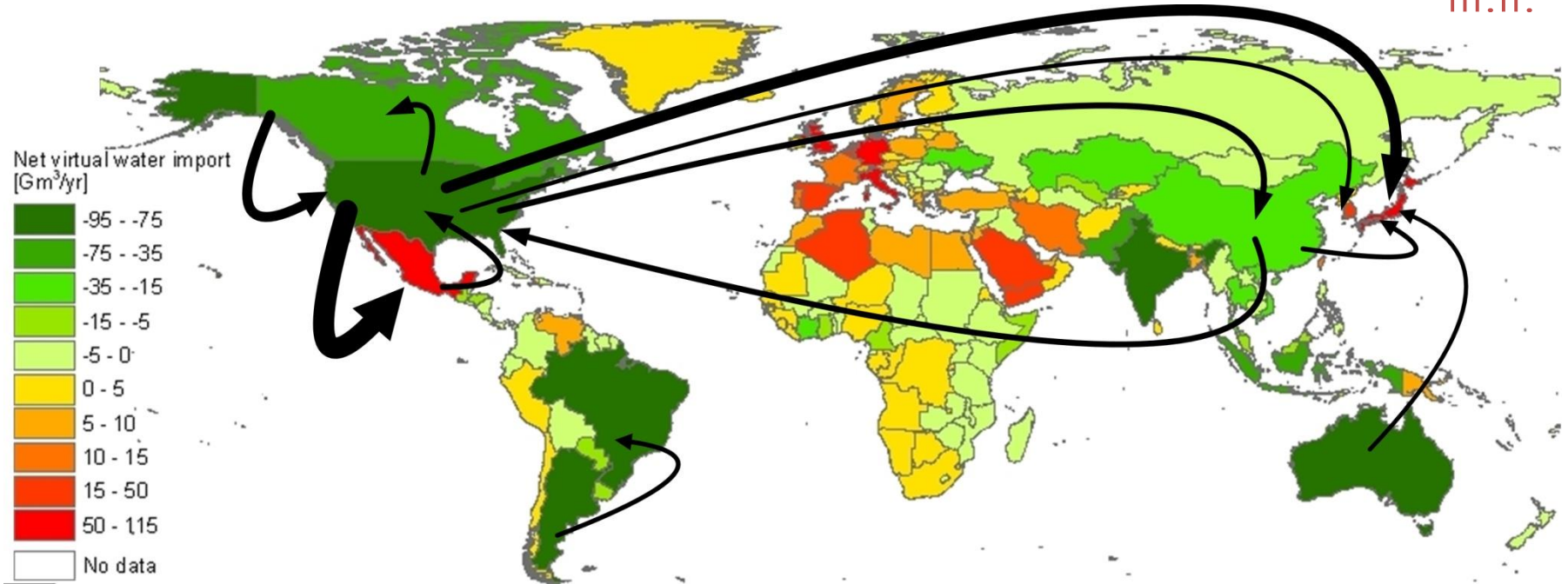
Handel med virtuellt vatten

USA
Brasilien
Indien
Kina
m.fl.

Exportörer

Importörer

Japan
Mexiko
Egypten
Tyskland
Sverige
m.fl.

Slänga mat = slänga vatten

- ⦿ Globalt slängs 30 % av maten som produceras
- ⦿ I Europa slängs i genomsnitt ca 280 kilo mat per person och år
- ⦿ Detta innebär ett enormt slöseri - genom att slänga mindre kan vi spara vatten

Ida Österlund utarbetade detta moment.

Vill du läsa och lära dig mer om vatten?
Vattenpaketet innehåller ytterligare nio moment + roliga
och lärorika vattenexperiment och andra aktiviteter!

www.vattendag.org/vattenpaketet

Välkommen att lämna dina synpunkter om materialet!

Kontakt:

Veronika Raguž, materialutveckling, veronika.raguz@gmail.com

Eva Emadén, samordnare av Världsvattendagen i Sverige, vattendagen22mars@gmail.com

Svenska Hydrologiska Rådet (SHR), info@hydrologi.org